

IV TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Sf2 ,2,3. Sf3 ,12-13)

Lugemine prohvet Sefanja raamatust:

Otsige Issandat, kõik teie, kes te olete alandlikud maa peal ja kes te elate tema seaduse järgi. Otsige tema õiglust, otsige alandlikkust – võibolla te leiate siis varju Issanda viha päeval. Ma jätan sulle alles alandliku ja vaese rahva, kes otsib pelgupaika Issanda nimes – need, kes Iisraelist on järele jäänud, kes ei tee ülekohut ega räägi valet, kelle suus ei ole kavalat keelt. Tõesti, nad hoiavad oma karja ja elavad rahu, ning keegi ei ahista neid.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps146 ,7. 8-9b. 9c-10)

R: Õndsad on need, kes on vaesed Jumala ees.

Issand on see, kes mõistab õiglast kohut nende üle, kellele tehakse liiga.

Kes annab näljasele leiba
ja päästab lahti kinniseotud.

R:

Kes avab pimedate silmad
ja tõstab sirgeks need, kes on küüru vajunud.

Kes kaitseb pagulasi,
aitab vaeseidlapsi ja lesknaisi.

R:

Issand armastab õigeid,
kuid õela ta juhib eksiteed.

Issand on kuningas igavesti,
Sinu Jumal, Siion, valitseb põlvest põlve.

R:

(Teine lugemine 1Ko1 ,26-31)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Vennad, vaadake ometi iseendid, kes te olete saanud Jumala kutse: teie seas on vähe tarku maailma mõõdupuu järgi, vähesed teie seast on siitilma vägevad, vähesed kõrgest soost. Kuid Jumal on rumalad ära valinud selleks, et targad häbisse saata, ja need, kes nõdrad on maailma meelest, selleks, et teha häbi siitilma vägevatele. Samuti on Jumal ära valinud need, kes on alamast soost, põlatud ja keda pole ollagi, et teha tühjaks nende nõu, kes midagi on – selleks, et keegi ei võiks uhkustada Jumala ees. Aga teie olete Jumala tahtel saanud tarkuse ja õigluse, pühitsuse ja lunastuse Jeesuses Kristuses, et läheks täide mis kirjas seisab: "Kes tahab uhkustada, olgu uhke Issanda üle". See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 6,63b.68c)

Halleluuja. Issand, sinu sõnad on Vaim ja elu,
Sinul on igavese elu sõnad. Halleluuja.

(Evangeelium Mt5 ,1-12a)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Rahvahulki nähes läks Jeesus üles mäele. Ja kui ta oli istunud, tulid tema jüngrid tema juurde. Siis avas ta oma suu ja hakkas neid õpetama: Õndsad on need, kes on vaesed Jumala ees, sest nende päralt on taevariik. Õndsad on leinajad, sest nemad leiavad lohutust. Õndsad on tasased, sest nemad päriavad maa. Õndsad on need, kellel nälg ja janu on õigluse järele, sest nendel saab olema küllalt. Õndsad on halastajad, sest nende peale halastatakse. Õndsad on puhtad südamest, sest nemad saavad Jumalat näha. Õndsad on rahunõudjad, sest neid hüütakse Jumala lasteks. Õndsad on need, keda taga kiusatakse õigluse pärast, sest nende päralt on taevariik. Õndsad olete teie, kui inimesed teid minu pärast laimavad ja taga kiusavad ning räägivad teist valetades kõiksugust kurja. Olge rõõmsad ja hõisake, sest teie palk on suur taevas. Niisamuti on taga kiusatud prohveteid enne teid. See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad: seda, et inimesel on hing ja vaim, oli võimalik juba iidsetel aegadel kindlaks teha. Inimene tundis, et mõtted on tema peas, aga kui surnu kolp avati, nähti seal ainult halli sültjat massi; ka süda, mida usuti olevat armastuse ja tunnete organ, osutus lihtsalt üheks suureks lihaseks. Nii võisid inimesed juba ammu küsida: aga kuskohas asub isiksus ja kuhu ta pärast surma jääb?

Kuhu jäävad mõistus, mälestused ja õpitud oskused? Inimvaimust loodi veidraid kujutluspilte, näiteks kujutati seda umbes sibulasuuruse inimnäoga peana, millel olid kõrvade asemel tiivad ja mis pärast surma minema lendas.

Kuigi teadus on vahepeal suuri edusamme teinud, leiame end ikka veel sama mõistatuse ees kui meie kauged esivanemad. Mõttega, et oleme vaid peotäis tähetolmu, et surm on lõpp ja isiksus kustub igaveseks, ei suuda keegi päriselt leppida.

Meie, kristlased, usume igavesse ellu. Uskumine pole aga teadmine: ka meil ei ole täpset informatsiooni teispoosuse kohta. Seega võib öelda, et uskumises on alati osa ka ettekujutusel – mida ei tea, seda loodame ja kujutame ette. Kuid vaevalt tasub ette kujutada, et Jumal annab meile patud andeks ka siis, kui me ei neid kahetse – seepärast me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Kes mõtles Jumala välja? No muidugi – kurjad papid, kes rahva arvel rikastuda tahtsid. Ma usun, armsad õed ja vennad, et te ei kuule niisugust arvamust päris esimest korda. Kust tuleb niisugune rahutus ja lausa vihkamine religiooni, Jumala ja kiriku vastu? Võibolla ennekõike sellest, et religioon projitseerib kõik hea tulevikku: alles pärast surma, taevariigis, saab kõige maa peal tehtud hea eest tasutud. Maises elus peab aga olema vaene, halastav, ja sealjuures veel Jumala pärast vihatud, laimatud ja tagakiusatud; tuleb tunda nälga ja janu õigluse järele, olla tasane, hoiduda vägivallast, ja leinata – see ongi kõik, mis kristlasele on lubatud.

Kas saab aga tulevik olla tõepoolest tähtsam kui olevik? Kuidas võtta... See oleneb oleviku pikkusest tuleviku suhtes! Igal juhul ei anna maa peal elatud vähesed aastad kuidagi igavikuga võrrelda, isegi siis, kui igavene elu oleks tõenäoline ainult teoorias. Paraku ei oska me aga oma maapealsetki saatust päriselt ette aimata ega end kõige vastu kindlustada. Saatusel on varuks palju rohkem ootamatuid pööreid kui ükski kindlustusselts ka kõige kallimasse paketti sisse oskaks kirjutada. Isegi kõige ettevaatlikum inimene ei saa õnnetusse sattumist päriselt välistada.

Religiooni olulisus püsib samal vundamendil – usklite inimeste puhul on lihtsalt suurem tõenäosus, et nad on igavese kohtu ees seismiseks kogu oma elu jooksul õigesti valmistunud. Kindlasti on sellise moraalse kompassi olemasolu üheks põhjuseks, miks kliinilise psühholoogia uuringutel leitakse, et usklikud on vaimselt märgatavalt paremini tasakaalus kui nende uskmatud õed ja vennad.

Muidugi, kirikul ja vaimulikel on teejuhina vahel omad vajakajäämised – see on inimlik. Võib vaid

ette kujutada, et pole sugugi nii lihtne ülesanne olla “Jumala saatkond maa peal” ja “elukutseline vooruse verstepost” kõikidele arvustamiseks. Sellepärast ei peaks ka paavsti ja piiskoppe kadestama, eriti kui mõelda sellele, et nendelgi tuleb kord seista tavalise inimesena Jumala kohtu ees ja vastata, kui neilt küsitakse, kas nad on olnud vaesed Jumala ees, kas nad võitlesid tõesti õigluse ja rahu eest, ning kas suutsid vältida egoistlikele võimuambitsioonidele pühendumist.

Armsad õed ja vennad, ka meie peaksime endale aru andma, kes me oleme, ning et meie maine elu on lühike ja saab kord läbi – see on täiesti kindel. Kui aga on olemas väikegi võimalus, et meie elu pärast surma jätkub, siis on kahtlemata väga tähtis, mida me siin maa peal teeme või tegemata jätame, sest sellest sõltub, kas me saame kuuluma nende hulka, keda Jeesus õndsaks kiidab või keda hukka mõistab. Aamen.